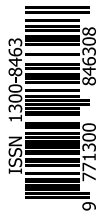

diyanet

Çocuk

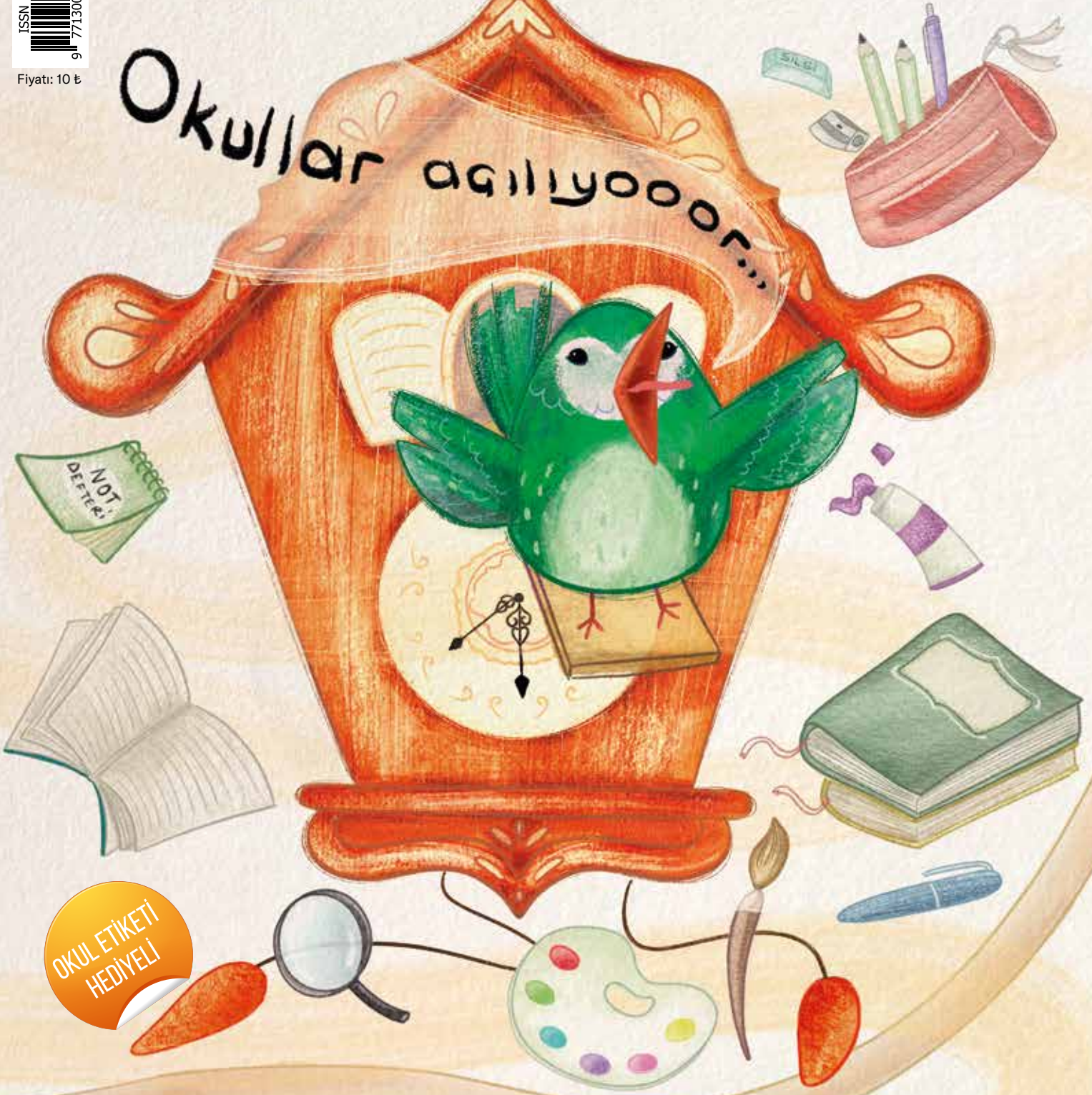
Eylül 2022 Sayı: 506

dergisi

Fiyatı: 10 ₺

Okullar açılıyor...

OKUL ETİKETİ
HEDİVELİ

Sayı: 506 - Eylül 2022

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni

Doç. Dr. Fatih Kurt

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Lamia Levent Abul

Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu

Ahmet Bulut

Editör

Esmâ Güner

Yayın Koordinatörleri

Hasan Yıldırım

Sabri Güngör

Fatma Kaya

Dijital Medya

Ömer Güçlü

Şahin Bodur

Tashih

Said Şan

İletişim

Diyanet İşleri Başkanlığı

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı

No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara

Tel: (0312) 295 86 08 **Faks:** (0312) 295 61 92

Millî Eğitim Temel Kanunu (16.6.1983 gün ve 28442 sayılı Kanunu'nun 15'inci Madde ile Değişik 55'inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince) Başkanlığımız yayınlarının öğrencilere tavsiyesinde bir sakınca yoktur.

Çizgi ve metinlerin bilimsel sorumluluğu yazar ve çizerlerine aittir.

Yayın Türü: Aylık, Yaygın Süreli Yayın,

Diyanet Çocuk Dergisi (Türkçe)

Basım Tarihi : 18.08.2022

Basım Yeri : İzmir

ISSN : 1300-8463

Tasarım

AREN Tanıtım

www.arentanitim.com.tr

Kapak Çizim: Özlem Güneş

Okul Etiketi Çizim: E. Özlem Balcı

Baskı

Çağlayan Basım Yayın Dağıtım Ambalaj

Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Sarıç Yolu No: 7 Gaziemir/İzmir

Tel: 0 232 274 22 15

ABONELİK ŞARTLARI

Yurt İçi Yıllık: 120TL

Yurt Dışı Yıllık: ABD için 72 ABD Doları

Avrupa Birliği Ülkeleri için 47 EURO

Avustralya için 119 Avustralya Doları

İsviçre için 49 İsviçre Frangı

Abone kaydı için ücretin Döner Sermaye Daire Başkanlığının T.C. Ziraat Bankası Ankara Mustafa Kemal Mahallesi Şubesi

IBAN: TR61 0001 0024 8605 9943 0850 57 no'lu

hesabına yatırılması ve makbuzun fotokopisi ile aboneliğin hangi sayıdan başlayacağını bildirir bir mektubun,

“Diyanet İşleri Başkanlığı Döner Sermaye Daire Başkanlığı, Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar

Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara” veya

ilgili banka hesabına yatırılan ücretin dekontunun e-postaya

eklenerek **dosim@diyanet.gov.tr** adresine gönderilmesi

gerekir.

E-posta: cocukdersisi@diyanet.gov.tr

Web: dergi.diyanet.gov.tr

Twitter: DiyanetCocuk

Facebook: diyanetcocukdersisi

Instagram: diyanetcocukdersisi

Merhaba

Yaz tatili bitti. Yeni eğitim öğretim yılı başladı.

Umarım çok güzel, dolu dolu bir tatil geçirdiniz.

Dinlenmiş olarak sıralarınıza döndüğünüzü,

arkadaşlarınızla, öğretmenlerinizle hasret

giderdiğinizi görür gibiyim. İlk defa okula

başlayacak olan minikler de okullarına adımlarını

attılar. Onların da heyecanlarına ortak oluyoruz.

Dergimizin gündemini de bu vesileyle öğrenmenin

önemine ayırdık. Okulda dersleri iyi dinlemek,

evde de tekrar yapmak bizi başarıya götüren en

önemli unsurlardandır. Yeni bilgiler öğrenmek,

o bilgilerle yaşamımızı şekillendirmek ne kadar

güzel değil mi? Bu esnada bazen zorlanabiliriz

ancak yılmadan çalışırsak zorlukların üstesinden

de geliriz elbette. Dergimiz sayfalarında bununla

ilgili çok güzel köşeler bulacaksınız.

Yeni eğitim öğretim yılında hepinize sağlıklı,

başarılı, huzurlu bir yıl diliyorum. Allah'a emanet

olun...

Dr. Lamia Levent Abul

Abonelik İçin

(0312) 295 71 96 - 295 71 97

(0312) 285 18 54

dosim@diyanet.gov.tr

yayinsatis.diyanet.gov.tr

2
Mercek

4

Bir Sorum Var

14

Harika Yaratılış

28

Bu Söz Bize Ne Söyler?

İçindekiler

Mercek	2
Bir Sorum Var	4
Kırtasiye Dükkânı.....	6
Alabalık ile Kalabalık	8
Not Defterim	10
Haydi Gidelim	12
Harika Yaratılış	14
Resmimin Hikâyesi.....	16
O Piti Piti Bilim Sepeti.....	18
Zahid'in Mutluluk Defteri	20
Çevremiz	22
Hayvanlar Âlemi	24
Yazı Tahtam	26
Bu Söz Bize Ne Söyler?	28
Çizmeye Nereden Başlasam?	30
Şipşak.....	32
Allame Nine.....	34
Deneyelim	36
İlmin Öncüleri	38
Bulmaca Treni.....	40
Neşeli Karikatürler	44
Sizden Gelenler	46
Bulmaca Çözümleri	48

İlim Yuvam Okulum

Eylül ayı geldi. Yeni dönem için hazırlıklarınız başladı. Yaz tatilinin ardından yeni dönemin heyecanı hepinizin yüreğini sarmış olmalı. Tatilde bilgileri tekrar etme fırsatı bulanlar şanslı. Okul açıldığında daha kolay bir şekilde bilgilerine yenilerini ekleyecekler. Yaptıkları tekrar sayesinde yeni konuları daha rahat kavrayacaklar.

Hemen Pes Etme

Okullar ilim yuvasıdır. Yeni ve faydalı bilgileri okulumuzda öğreniriz. Geriye dönüp baktığımızda öğrenmeye ayırdığımız zamanın en kıymetli zamanlar olduğunu görürüz. Öğrenciler için eğitim ve öğretim süreci, değerlendirilmesi gereken en güzel zaman dilimidir. Bazen ilk başta öğrendiğimiz bilgiler bize zor gelebilir. Hemen pes etmemeliyiz. Bazen de derslerden bazıları bizi zorlayabilir. Ancak sabırla, yılmadan öğrenmeye devam etmemiz gerekir. Çünkü başarılı olabilmek sabırla çalışmamıza bağlıdır.

Biliyor musunuz,

bir şeyler öğrenirken zorlandığımda aklıma hep Peygamberimizin sahabileri ve ondan sonraki nesil gelir. Bir bilgi, bir hadis öğrenmek için kilometrelerce yol giderlermiş. Bilginin kaynağı olan insanlara ulaşmak için birçok zahmete katlanmışlar.

Kimi zaman yaya kimi zaman da at veya deve sırtında onca yol katetmişler. Hem öğrenmek hem de kendilerinden sonraki nesillere önemli bilgileri aktarmak için böyle davranmışlar. Bunun sonucunda bizden öncekilere, bize ve bizden sonrakilere büyük bir ilim hazinesi bırakmışlar.

Zamanını İyi Planla

Okulumuzda bilgileri öğrenmenin yanında zamanı planlamayı, en faydalı şekilde değerlendirmeyi de öğreniriz. Planlı, programlı çalışmanın daha verimli bir öğrenme metodu olduğunu anlarız. Dinlenmeye, oyun oynamaya vakit ayırdığımız gibi günlük çalışmalarımız, ödevlerimiz için de vakit ayırmamız gerekir. Çalışmada devamlılık önemlidir. Bir de çalışmaya hep aynı saatte oturun. Bunun faydasını göreceksiniz.

Dua Vakti

Allah'tan zihnimizi açması için yardım istemeyi de ihmal etmeyin. Çalışmamızın yanı sıra yapmış olduğumuz dualarımız da bize fayda sağlayacak diğer bir yöntemdir. Peygamber Efendimizin şu duasını yapmayı ben çok seviyorum:

“Allah’ım, bana öğrettiklerinle beni faydalandır. Bana fayda verecek ilmi bana öğret ve ilmimi artır.”

NASIL ŞÜKRETMELİYİZ?

Şükretmek öyle bir erdemdir ki sahip olduğunuz her şeyi fark etmenizi sağlar. Haydi, birlikte şöyle bir etrafımıza bakalım...

Âlemlerin Rabbi olan Allah, varlık âleminin sayısız nimetlerini biz insanların önüne serdi. Dağlar, denizler, ağaçlar, karada, havada, suda yaşayan binbir çeşit canlı, envai çeşit meyveler, sebzeler, yağmur, kar... Bunların hepsi ne büyük bir zenginlik, değil mi?

Ya bedenimiz. Mesela; harika kokular saçan çiçekleri koklamamız için Allah'ın bize verdiği burnumuz. Yediğimiz yemeklerden lezzet almamızı sağlayan dilimiz.

Eşyaları ve çeşitli şeyleri tutmamız için ellerimiz. Güzel sesleri, kuşların eşsiz cıvıltılarını duyabilmemizi sağlayan kulaklarımız ve daha niceleri...

Bir arkadaşımız bizim için güzel şeyler yaptığında yahut bize yardım ettiğinde ona teşekkür ediyoruz, öyle değil mi?

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): “Aza şükretmeyen, çoğa da şükretmez. İnsanlara teşekkür etmeyen kimse, Allah Teâlâ’ya da şükretmez. Allah Teâlâ’nın nimetini söylemek şükürdür, hiç bahsetmemek ise nankörlüktür.” buyurur.

Peki bize sayısız nimet veren Allah’a nasıl şükretmeliyiz, biliyor muyuz?

Şükür, Allah’ın vermiş olduğu nimetlerin kıymetini bilmektir. Nankörlük etmemektir. Alçak gönüllülük gösterip, güzel işler yaparak, vermiş olduğu nimetlerden dolayı Allah’a şükretmektir.

“Elhamdülillah, Ya Rabbim sana şükürler olsun!” demek şükrün bir yoludur. Aynı şekilde her nimeti Allah’ın razı olacağı şekilde değerlendirmek de şükrün bir yoludur. Aklımızın şükrü, doğruları kendi hayatımızda uygulayıp başkalarına da öğretmektir. Ailemizin varlığının şükrü, onların kıymetini bilmektir. Böyle böyle her nimetin bir şükrü vardır.

Bil Bakalım

Şükür kelimesi anlamına gelen bir başka kelime nedir? Bu kelime Fatiha suresinde de geçer.

Her ne hâlde olursak olalım şükretmeliyiz. Daha da önemlisi ne biliyor musunuz? Ailemizin, arkadaşlarımızın, kıyafetlerimizin, oyuncaklarımızın, kısacası sahip olduğumuz her şeyin kıymetini bilmeliyiz.

Allah, Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyuruyor:

“Allah, şükrün karşılığını bol bol verir.”

(Fâtır suresi, Ayet 30)

PERGEL TAKIMI

Sınıfın muzip kızlarından biri olan Bilge'nin okula istekle gittiği sabahlardan biriydi. Çünkü o gün geometri dersi vardı. Sınıfın pencereleri, bahçenin köşesindeki kuşların cıvıltıyla öttüğü ulu çınar ağacına bakıyordu. Bilge, ağaçtaki kuşların cıvıltısını bile farklı duyan biriydi. Geometri dersinde sırasına oturduktan sonra kurcaladığı çantasından defteri ve kalemleriyle birlikte bir pergel çıkardı. Pergelin bir ucuyla yanındaki sıra arkadaşının kolunu dürttü. Sonra kareli defterinden boş bir sayfanın ortasına bastırıp pergelle bir daire çizdi. Pergelin yerini sabitleyerek, aynı büyüklükte birkaç daire daha çizdi. Dairelerin içini kurşun kalemle rastgele karalayarak doldurdu. Böyle daireler çizip içini karalamak onun çok sevdiği şeylerdendi.

Geometri hocası Tahir Öğretmen sınıfa şık bir kutu ile girdi. İçinde eski antika bir pergeli vardı. İçeride kadife kaplı pergeli harika görünüyordu. Bu büyüleyici pergeli takımının içinden bir pergeli eline alıp konuşmaya başladı.

“Ne zaman, kim tarafından icat edildiği bilinmeyen pergelin ilk defa Mısır ya da Çin’de kullanıldığı sanılıyor. Antik Mısır ve Antik Yunan çağından günümüze, pergelin kullanıldığı biliniyor. Pergel mimaride, mühendislikte çember çizmek ve farklı meslek gruplarında ölçüm için kullanılır. Birçok türü yanında okulda tahta ile uyumlu farklı boyutlarda tasarlanmış çeşitleri vardır. Basit bir pergel birbirine üstten eklenmiş iki koldan oluşur. Çoğu kişi bunu bile okul hayatı boyunca belki birkaç kere ancak kullanmıştır. İyi bir pergel takımıyla kusursuz çizimler yapılır. Kusursuz iş yapabileceğin bir alete sahip olmak çok güzel bir duygudur...”

Bilge, öğretmene pergel olmadan nasıl daire çizilir diye muzipçe bir soru sordu.

Tahir Öğretmen, öğrencileri başına toplayarak “Bu soruyu size uygulamalı şekilde anlatarak cevaplayayım. Vücudumuz pergel takımı gibi kusursuz işler yapmaya yarayan organlarla donatılarak yaratılmıştır.” dedi. Sonra ellerini ve parmaklarını pergel gibi kullanmayı göstermek için hazırladı. Bilge’ye defterinden yeni bir sayfa açmasını söyledi. İşaret parmağını pergelin bir ucu gibi kâğıda sabitledi. Elinin bileğiyle kesiştiği noktayı merkeze aldı. O noktada kalemi kâğıda bastırarak elini kaldırmadan kâğıdı 360 derece çevirdi. Böylelikle deftere güzel bir yuvarlak çizdi. Öğrenciler pürdikkat izledikleri Tahir Öğretmen’den yeni bir şey daha öğrenmenin mutluluğunu yaşadılar.

Yazan: Fatma Nur Yılmaz
Çizen: Ayşenur Topal

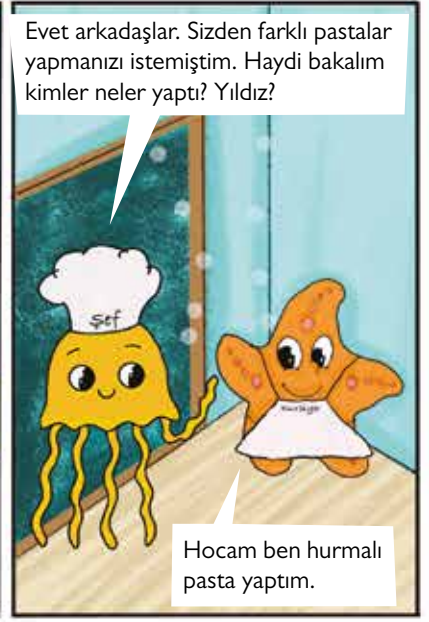
AŞÇI ALA VE AH'ÇI KALA

Birkaç gün sonra yemek kursunda...

Biraz sonra...

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM

Başımı okşarken yumuşacıktı elin
İçime sevinç verir o güzel sesin
Sen gülümsedikçe okulumu severim
Ne çok severiz seni sevgili öğretmenim

Öğrettiğin her şey hayatıma ışıktır
Sensiz olan her yer geceden karanlıktır
Sınıftaki sıcaklığın güneşi kıskandırır
Ne çok severiz seni sevgili öğretmenim

Emeğini esirgemez öğretirsin her şeyi
Matematiği, fenni, müziği, Türkçeyi
En önemlisi de saygıyı, sevgiyi
Ne çok severiz seni sevgili öğretmenim

Hakkını ödemek zordur bilirim
İsmini hep anar çokça özlerim
Hayatımın her yerinde izlerin
Ne çok severiz seni sevgili öğretmenim

HAYDİ GİDELİM

Yazan: Rukiye Oklan
Çizen: Nurefşan Altıntaş

Yapraklar sararmaya başladı. Sonbahar bütün güzelliğiyle selam veriyor. Bu güzelliği seyretmeye doyamayacağınız bir yere götürmek istiyorum sizi. Acarlar Longozu'na. Longoz ne mi? Yolda anlatırım. Haydi gidelim!

Longoz özel bir ormandır. Subasar ormanı demektir. Denize doğru akan derelerin getirdiği kumlar, dalgaların geri itmesi sonucu birikerek set oluşturur. Böylelikle dere ağzı kapanır ve longoz ormanı oluşur. Yalnızca belirli ağaç, bitki ve hayvan türleri bu yaşam ortamını tercih ederler. Uzaktan bakınca sular altında kalmış bir orman gibi görünür. Bu ekosistemin devamlılığı için bol su olması gerekir.

ACARLAR LONGOZU

Tüm dünyada sadece 11 tane longoz bulunur ve bunlardan dört tanesi Türkiye'dedir: İğneada (Kırklareli), Acarlar (Sakarya), Sarıkum (Sinop), Karacabey (Bursa).

Acarlar Longozu, Sakarya'dadır. Küresel ısınma sebebiyle yaz aylarında suyu azalan longoz, misafirlerine suyu tasarruflu kullanmak gerektiğini anlatıyor. Ben duydum. Lütfen siz de duyun ve duyurun!

BİR ELİMDE BEŞ PARMAC

Hafta sonu arkadaşlarımla futbol oynarken topumuz komşu sitenin bahçesine düştü. Topu gidip almak da bana düştü. Topu yerden alırken birden ayağım kaydı, ellerimin üzerine düştüm. Buraya kadar her şey normaldi. Ama topu elime aldığımda başparmağımdan kanlar sızdığını gördüm.

Parmağımla bir şey kesmişti. Yere baktığımda düştüğüm yerde cam kırıkları olduğunu gördüm. Bunlardan biri parmağımla kesmiş olmalıydı.

Hemen eve gidip parmağımla temizledim. Annem parmağıma bir güzel pansuman yaptı. Yara bandıyla bantladı. Yine de parmağım çok sızlıyordu. Başparmağımın ne kadar önemli olduğunu o zaman anladım. Hiçbir şeyi tam yapamıyordum.

Ödevlerimi yapmak istedim. Kalem tutmak ne kadar zordu, bir türlü kavrayamıyordum. Yemek yemek için kaşığı elime aldığımda yine aynı sorunla karşılaştım. Kaşığı da bir türlü tutamadım ve çorbayı döküp üstümü başımı batırdım. Başparmak ne kadar önemliymiş. Meğer bütün kavrama ve tutma işi, başparmağın göreviymiş.

Şöyle ellerimi açıp parmaklarıma göz gezdirdim. İşaret parmağım olmasa klavyenin tuşlarına rahatlıkla basamazdım. Asansörde düğmelere basmak da bayağı zor olurdu. Orta parmağım olmasa marketten poşet taşımakta zorlanırdım.

Düşündüğümde bütün parmaklar önemli. Onlar olmasa nasıl tutardık kitaplarımızı, nasıl sürerdik bisikletimizi?

UTANGAÇ FLAMİNGO

Sıcak bir yaz gününde yeni güne merhaba demiştim. Sanırım en kolay selamı yeni güne verebiliyorum. Çünkü annem ve babam dışındakilere selam verirken çok çekinirim. Özellikle de ani gelişen bir karşılaşmada konuşup hâl hatır sormak benim için uzaya çıkmaktan daha zordur. Hele de kalabalık ortamlarda bulunmak tarif edilemeyecek kadar zordur benim için.

Mesela bir keresinde yolda yürürken uzun zamandır görmediğim bir arkadaşımın karşıdan geldiğini gördüm. Kalbim aniden hızlanmıştı. Arkadaşım yaklaştıkça heyecanım da artıyordu. Her ne kadar belli etmemeye çalışsam da bu mümkün değildi. Otuz saniye içinde aklımdan yüzlerce düşünce geçti. Nasıl selam verecektim? Ne diyecektim? Ya kelimeleri şaşırp yanlış bir şeyler dersem? Ya arkadaşımın ismini unutursam? Derken arkadaşımın karşı karşıya geldik ve korktuğum başıma geldi.

Önce arkadaşım selam verdi. “Aaa merhaba Flamingo, nasılsın? Seni gördüğüme çok sevindim, uzun zamandır görüşemiyorduk.” Ben ise arkadaşımın bu güzel selamına şöyle cevap verdim, daha doğrusu veremedim: “Aaa ben de çok sevindim şey, ııı şey ben de

Feyza İlkay

Bu hikâye, Sizden Gelenler köşesinde geçen ay yayımladığımız yukarıda gördüğünüz resimden yola çıkılarak yazılmıştır.

çok sevindim seni gördüğümüz için kıymetli arkadaşım şey...”

İşte yine rezil olmuştum. Arkadaşım Leylek Leyli'nin adı bir türlü aklıma gelmemişti. Aynı vücudumdaki pembe tüyler gibi yüzüm de pespembe olmuştu utangaçlıktan. O günden sonra ne zaman beklemediğim bir anda bir arkadaşım ile karşılaşsam selam vermemek için yolumu değiştirdim. Bunu birkaç kez yapınca arkadaşlarım bu durumu fark etti. Utanıp kaçtığım için artık bana Utangaç Flamingo demeye başlamışlardı.

Bu durum artık canımı sıkmaya başlamıştı. Böyle gitmeyeceğini biliyordum. Bu işi çözmek için bir gün bir armut ağacının dibinde oturup düşünmeye başladım. Öylesine odaklanmışım ki etraftaki onlarca kuştan çıkan kuş seslerini bile duymuyordum. Tam aklıma bir fikir gelmişti ki kafama armut düştü. İlk defa bu kadar kendime güvenim gelmişti fakat kafama düşen armut ile beraber tüm öz güvenimi kaybetmiştim.

Ama yine de pes etmedim. Bu işi çözmek için kararlıyım ve tekrar düşünmeye başladım. Bu kez olacaktı, biliyordum. Saatlerce bıkmadan, usanmadan düşündüm ve sonunda buldum. Eveeett! İşte buldum! diye bağırarak yerimden fırladım. Çözüm çok basitti ve tek cümlelikti. “Korkuların üzerine korkmadan git.” Yıllar önce bir arkadaşımdan duyduğum bu söz ile utangaçlıktan kurtulacaktım. Aradan birkaç gün geçti. Arkadaşlarımın kalabalık davetlerini reddetmek yerine ben onları çağırmaya başladım. Yolda bir arkadaşımı gördüğümde ondan önce koşup ben selam verdim. Nerede bir kalabalık varsa gidip orada sohbet ettim. Artık utangaçlıktan kaçmak yerine utangaçlığın üzerine gittim ve utangaçlığımı yendim. İşte şimdi bu başarı hikâyemi herkesle paylaşma vakti:

Merhaba, ben Flamingo...

KARAGÖZ'ÜN DNA'SI

Yaptım kendime soğuk
ayran. Daldım dostumun
penceresine seyrar.
Bir çıkıp baksa da etsek
iki çift kelam.

Çalınmaz kulağıma farklı bir
ses. Hacivat'ı gece de duyarım
gündüz de. Her gün
derim pes.

Karagöz'üm seni gören gözler
beni arar. Beni gören gözler
seni arar. Yadırgama artık
her gün sana
seslenişimi.

Yadırgasam ne olacak!
Hacivat'ın âdetidir
Karagöz'ün adını
her gün seslenişi.

Belki de
DNA'mızda
vardır bu
bilgi.

O ne
demek?

Karagöz'üm, dünyada yaklaşık 7,5 milyar insan yaşamaktadır. Bu insanların hiçbiri tam olarak birbirinin aynısı değildir.

Bunun nedeni insan hücresinde bulunan ve DNA adı verilen kalıtım maddesinin farklı olmasıdır.

Vay vay vay, Hacıvat'ı Hacıvat yapan, DNA'sı demek. Karagöz'ü Karagöz yapan da DNA'sı.

Evet Karagöz'üm. DNA, vücut tipinden saç rengine, parmak uzunluğundan çeşitli hastalıklara kadar birçok bilginin kayıtlı olduğu birimdir.

Çekil Hacı Cavcav!

Aman Karagöz'üm nereye gidiyorsun?

İlgili birimlere başvurup senin DNA'ndan, her gün Karagöz'e seslenme genini sildirmem lazım.

Aman Karagöz'üm, işin gücün muziplik. Hiç gen silmek diye bir şey olur mu? Allah iyiliğini versin.

Uzayacak Boyum

Geçen gün anneannemlerde oturmaktan sıkılmış bir hâldeyken teyzem: “Zahidciğim, markete gidebilir misin” diye sordu. “Gidebilirim tabii, ne almam gerekiyor?” dedim. “Poğaçı yapacağım. Yaş maya kalmamış. Alabilirsen iyi olur canım.” dedi. “Alırım da... Pek görmedim sanki. Bu yaş maya nasıl bir şey?” diye sordum tekrar. Teyzem bana tarif ederken sözü uzatmasını istemedim. “Bulurum merak etme. Sora sora da bulurum. Alır, gelirim birazdan.”

Ben kapıdan çıkmaya hazırlanırken teyzem yaş mayayı tarif etmeye devam ediyordu: “Zahid canım oyalanma, buzdolabı kısmına bak! Yoğurtların, tereyağların olduğu bölüme. Küçük küçük küplerden oluşan bir paket olacak. Oyalanma ama çabuk gel, yoksa merak ederiz.” “Tamam, teyze merak etmeyin, hemen dönerim.”

Markete varınca hemen en arka tarafa, soğuk bölüme baktım. Doğrusu onu hemen göremedim. Küçük küçük, küp küp, küçük paket... derken epey oyalanmışım. Sahi neden yardım istemiyorum, dedim kendi kendime. En yakındaki market görevlisine sordum. Görevli abla: “Bak canım işte orada” diyerek üst rafı gösterdi ve gitti. Gösterdiği yerde yaş mayaları gördüğüme sevinmiştim ama işim bitmemişti. Rafa uzanıp almaya çalıştım. Olmadı. Biraz daha yükseldim. Olmuyordu. Biraz daha yükselmem gerekiyordu. Ama kolum ağrımış, yükselecek takatim kalmamıştı. Daha fazla zorlasam raflardan bir şeylerin dökülmesi işten bile değildi. Sağa sola baktım. Az önceki görevli abla da ortalarda görünmüyordu. Sadece yerini göstermekle yetinip gitmişti. Boyumun yeterli uzunlukta olduğunu düşünmüştü herhâlde.

Kolumu biraz dinlendirdikten sonra tekrar parmak ucuma basarak yükselmeye başladım. Bu kez başarılı olacaktım sanki. Haydi Zahid biraz daha, biraz daha... “Ah canım, ne almak istiyorsun, ben vereyim.” Bir ses... Kurtarıcı bir ses. Yardımsever bir ses. Başka bir abla. Müşteri olmalı. “Şeeyyy. Yaş maya alacaktım.” Bir çırpıda o küçük pakete uzanıp gülümseyerek ellerime tutuşturdu. Dakikalardır almaya uğraştığım paket nihayet ellerimdeydi. Sonunda başarmıştık. Kendisine yardımı için çok teşekkür ettim.

Elimde küçük maya paketiyle önce kasadan sonra yollardan hızla geçtim. Teyzemi telaşlı bir hâlde camda beni beklerken gördüm. Nerede kaldın, diye soruyordu. Nefes nefese olanları anlattım. Maya, poğaçı umurumda değildi artık. Kendime uzun uzun baktım. Büyüyecektim... Ve benden küçüklere yardım edecektim.

Merhaba gül yüzlü, güzel kalpli çocuk!

Dünyanın bütün çocukları güvenli bir evi olsun ister. İçinde huzurla yaşadığı, tertemiz, mis kokulu bir ev. Peki diğer canlılar nasıl bir ev ister? Odama, evime ve sokağımıza bakıp hayal ettim.

Bir kuş olsam; kanatlarımı açıp uçsam gökyüzünde. Sonra konmak isterim yemyeşil bir ağaca, dalları gökyüzüne uzanmış kocaman bir ağaçta yuvam olsun isterim. Dallarında dinlenip neşeyle şarkılar söylerim. Etrafımda tatlı yemişleri olan birçok ağaç ve o ağaçlara yuva yapan birçok arkadaş isterim.

BU DÜNYA HEPİMİZİN

Bir arı ne ister peki! Yemyeşil çayırarda, rengârenk çiçekler ister. Sarı, mavi, pembe, kırmızı, mor, beyaz... Mis kokulu çiçekleri dolaşıp kovanında lezzetli bal yapmak ister. Bir balık peki! Suları tertemiz bir dereye yaşamak ister. Gümüş pulları parlayarak hiç durmadan yüzmek ister.

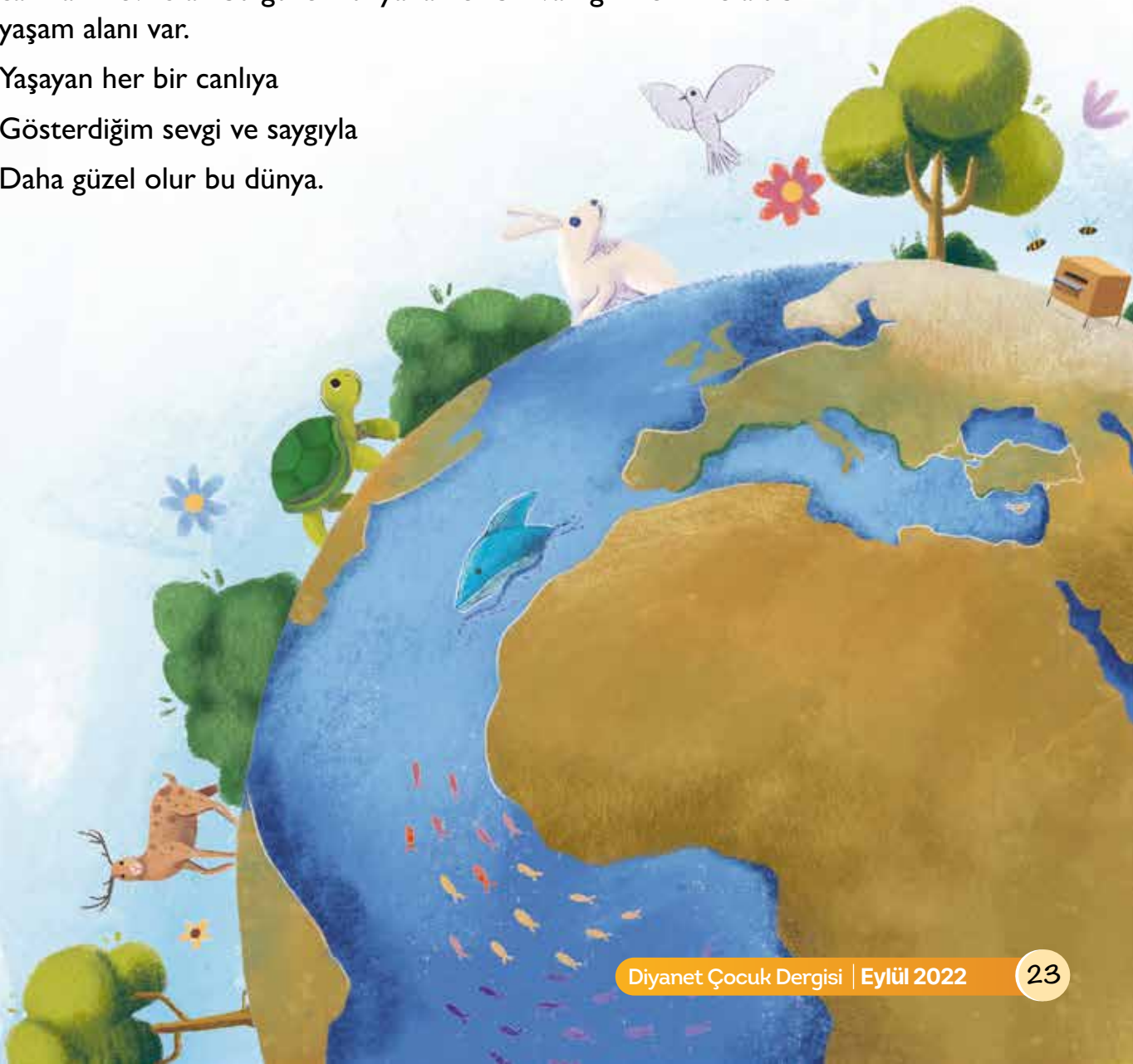
Bir kaplumbağa, bir geyik ya da bir tavşan... Hiç korkmadan yaşayacağı kocaman ormanlar ister. Kocaman bir balina ya da neşeli bir yunus, ağlara takılmadan yüzmek ister uçsuz bucaksız mavi denizlerde. Bir ayı ya da bir kurt, belki de bir kartal; sarp kayalıklarda yuva kurup ormanlarla kaplı yüce dağlarda dolaşmak ister özgürce.

Sonra durup düşündüm. Bu mavi gezegen, bu güzel dünya hepimizin, tüm canlıların evi, yuvası. Karıncaların, aslanların, böceklerin, kelebeklerin, ağaçların, çiçeklerin ve daha nicelerinin. Bütün canlıların evi olan bu güzel dünyada her bir varlığın kendine ait bir yaşam alanı var.

Yaşayan her bir canlıya

Gösterdiğim sevgi ve saygıyla

Daha güzel olur bu dünya.

Sonbahar geldiğinde beni
ormanda bir oraya bir buraya
koştururken, bazen ağaca
tırmanırken bazen de yaprakların
altından meraklı bakışlarla sana
bakarken görebilirsin.

Boyumuz 20-25 cm, ağırlığımız ise 250-350 gram arasında değişmektedir. Tırmanma ve zıplama özelliğimiz sayesinde yere inmeden ağaçlar arasında yolculuk yapabiliriz. Uzun kuyruğumuz, ağaçlar arasında zıplarken dengemizi sağlamaya yardımcı olur. Yağmurlu ve karlı havalarda onu şemsiye gibi kullanır hatta soğuk havalarda yorgan gibi üzerimize örteriz.

Kozalakları yaprak ve ağaç kabuğu yığınlarının altına gömer böylece onların uzun zaman boyunca taze kalmasını sağlarız. Kozalak tohumlarını bazen nereye sakladığımızı unuttuğumuz olur. Ama üzülmeğin unuttuğumuz tohumlar ormanda yeni ağaçların çıkmasına sebep olur. Bana tohum koruyucusu da diyebilirsin.

MINİK ZIP
ZIP

SİNCAP

Kesici dişlerimiz sayesinde kabuklu yemişleri saniyeler içinde açıp yiyebiliriz. Biz kemirgenlerde dişler sürekli büyüdüğü için kabuklu yemişleri yerken onları da törpülemiş oluruz.

Ağaç kovuklarında yuva yapar, yuvanın içini yosun ve otlarla döşeriz. Biraz rahatımıza düşkün olduğumuz söylenebilir. Yalnız yaşamayı sevmemize rağmen kış mevsimi geldiğinde diğerk arkadaşlarımızla yuvamızı paylaşıyoruz.

YAZI TAHTAM

Yazan: Beyzanur Tuna
Çizen: Fatma Demiroğlu

Güneşli bir gündü. Pıtırıcık isimli serçe kuşu pırıl pırıl ışıldayan güneşin havuzdaki yansımalarına daha fazla dayanamadı. Parktaki havuzda yıkanmak içi pırrrrr diye ağaçtan uçtu. Havuzda bir güzel yıkandı. Ne güzel serinlemişti. Havuzun yakınındaki çiçek bahçesinde bir sarmaşık gül fidanının üzerine kondu. O sırada bahçedeki çiçeklerin üzerinde çokça bal arısı olduğunu fark etti. Yakınından geçmekte olan bir tanesine seslendi:

- Merhaba arı kardeş, ben Pıtırıcık.

Bal arısı sesin geldiği tarafa dönünce seslenenin serçe kuşu olduğunu fark etti. Merhaba, ben de Vız Vız. Çalışmaya dalmışım seni fark etmedim, dedi. Ben çalışmayı çok severim, sabah güneş doğar doğmaz yollara düşerim. Besmele çeker işe koyulurum.

- Ne iş yaparsın ki sen, dedi Pıtırıcık.

Vız Vız cevap verdi:

- Ben insanların en sevdiği besinlerden biri olan balı üretirim.

Pıtırıcık:

- Aaaaa! O altın sarısı, tadı şekerden tatlı, akışkan ve şeffaf balı sen mi üretiyorsun! Ne kadar güzel görünüyor ürettiğiniz ballar.

- Çok şifalıdır bal, dedi Vız Vız.

Pıtırıcık sordu:

- Nasıl yapıyorsun balı, anlatır mısın biraz?

Vız Vız şöyle cevap verdi:

- Dağlar, ağaçlar ve insanların kurdukları kovanlar bizim evimizdir. Evlerimizde çok kalabalık yaşarız. Hepimizin bir görevi vardır. Çiçeklerden topladığımız nektarı bala dönüştürüp insanlara ikram ederiz. İnsanların afiyetle yediği bu bal için çok çalışırız ama değer. Bizi en çok da çocuklar sever.

Vız Vız konuşmaya dalmıştı, Pıtırıcık'la sohbet etmek çok hoşuna gitmişti. Ama yapması gereken işleri vardı, bu parktaki bütün çiçekleri dolaşıp kovanına dönmesi gerekiyordu.

Pıtırıcık'a, "Hoşça kal, seninle tanıştığıma memnun oldum." dedi ve gülümsedi.

Pıtırıcık da ona gülümsedi. "Ben de senin gibi çalışkan ve insanlara yarar sağlayan bir arkadaşla tanıştığım için çok memnun oldum." dedi.

NE KADAR DA ÇALIŞKANSIN

BU SÖZ BİZE NE SÖYLER?

Yazan: Hatice Uçar
Çizen: Özlem Güneş

Yandaki sayfada bir atasözünün kelimelerinin anlamları yer almakta. Anlamlarına bakarak kelimeleri, gösterilen boşluklara yazalım. Atasözünün anlamını da sayfanın altında göreceksiniz. Bu ipuçlarına bakarak hangi atasözü olduğunu bulalım.

1.

Kökü toprağın altında olan, gövdesinden çıkan dallarıyla göğe uzanan yapraklı, büyük canlı.

_____ I N _____

2.

Elma, armut, portakal gibi yiyeceklerin genel adı.

_____ S İ _____

3.

Bir şeyin meydana gelmesi.

_____ U N C A _____

4.

Vücudun en üstte kalan kısmı.

_____ İ N İ _____

5.

Yukarı sözcüğünün zıddı.

6.

Bir şeyin serbest bırakılması.

_____ A R . _____

Atalarımız ne demek istemiş?

Faydalı işler yapan, bilgisi çok olan kimseler alçak gönüllü olur. Kendilerini üstün görerek başkalarını küçümsemez. Bu yönleri ile dalları meyvelerle dolu ağaca benzerler. Çünkü bir ağacın meyvesi ne kadar çok olursa o kadar yere eğilir.

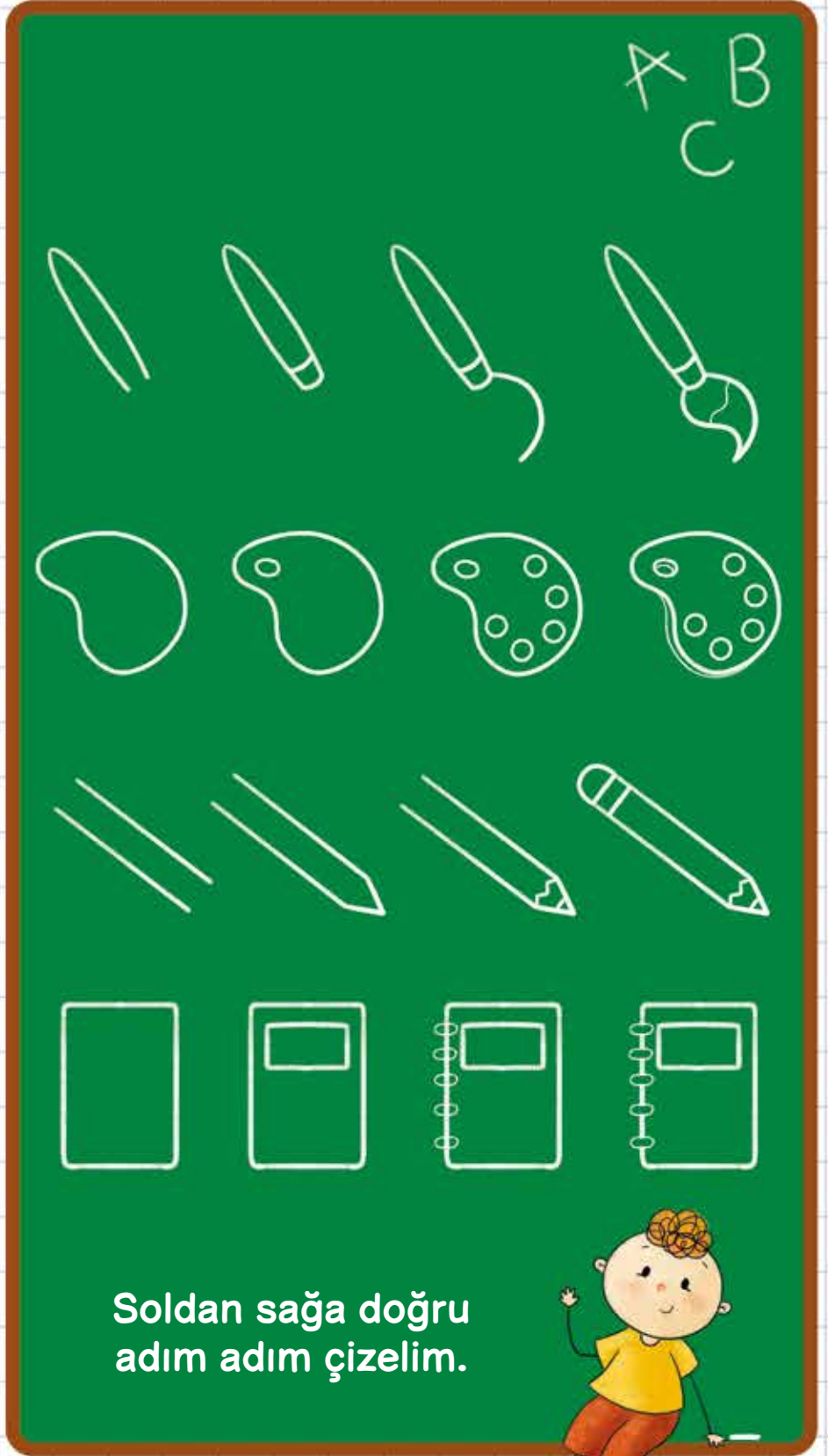
ÇİZMEYE NEREDEN
BAŞLASAM?

Hazırlayan: Hatice Eda Yıldırım

Bilgili ile Teleçizgi

Merhaba meraklı
çizer, bugün
çok tatlı okul
araç gereçleri
çizmeye
ne dersin? Haydi
önce çizelim
sonra
boyayalım.

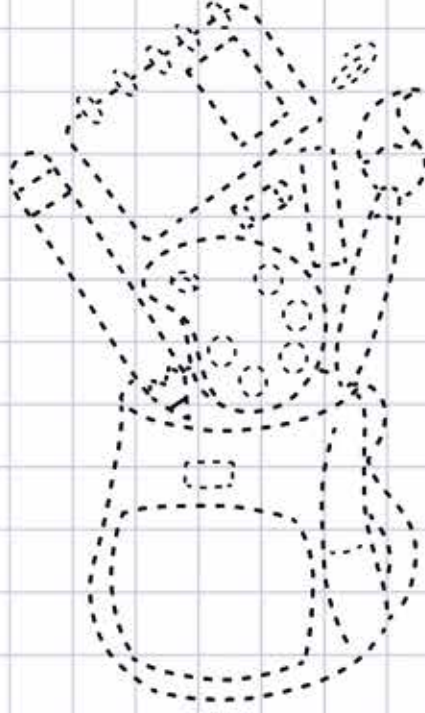

Soldan sağa doğru
adım adım çizelim.

Şimdi renklendirme zamanı.

Sevgili çizer, ben araç gereçlerimi
koyacağım bir çanta çizdim.
Onlara bir de küçük yüzler ekledim.
Sen de çizmeyi deneyebilirsin.

Bilgili Notlar

Biliyor musun,
okul hem yeni bilgiler
öğrenebileceğin
hem de eğlenip yeni
şeyler keşfedebileceğin
bir yerdir.

Şimdi Sıra Sendel!

Kıymetli arkadaşlar, dergimize göndermiş olduğunuz birbirinden güzel fotoğraflar için çok teşekkür ederiz. Bir sonraki sayımızda sizden gelen fotoğraflara yer vermeye devam edeceğiz. Yeni konu olarak da “gün batımı”nı seçtik. Bulunduėunuz yerden güzel gün batımı fotoğraflarınızı sabırsızlıkla bekliyoruz.

Konu kısmına “ İP AK KÖŞESİ”, içeriğine de adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve fotoğrafı çektiğiniz yeri yazarak aşağıdaki adrese göndermeyi unutmayın!

e-posta: cocukdergisi@diyanet.gov.tr

EBRAR YILDIRIM (8)
FRANSA

ELİF VESEK (11)
MUėLA

HATİCE HALE ESER (11)
KONYA

ZEYNEP ERVA SAėDIç (4)
SAKARYA

MEDİNE BERRA SUBAŐI (14),
ZEYNEP BÜŐRA SUBAŐI (6)
DÜZCE

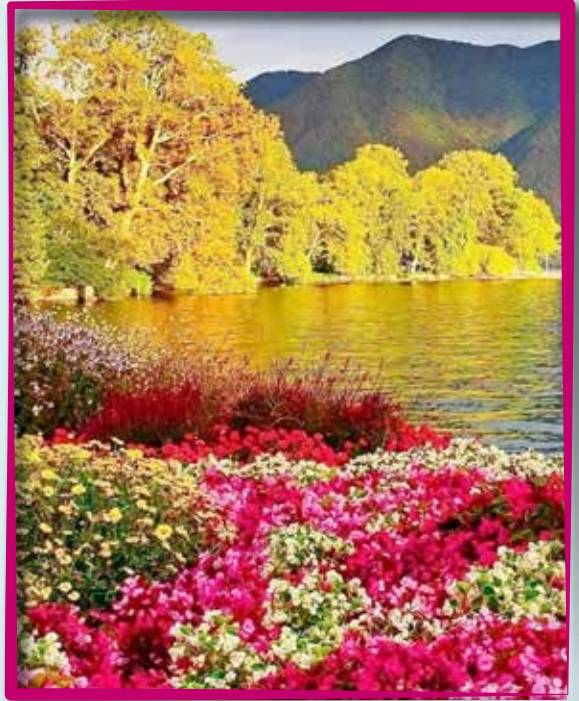
KAĞAN ACAR (8)
SAMSUN

FATMA ASLAN (8)
BURSA

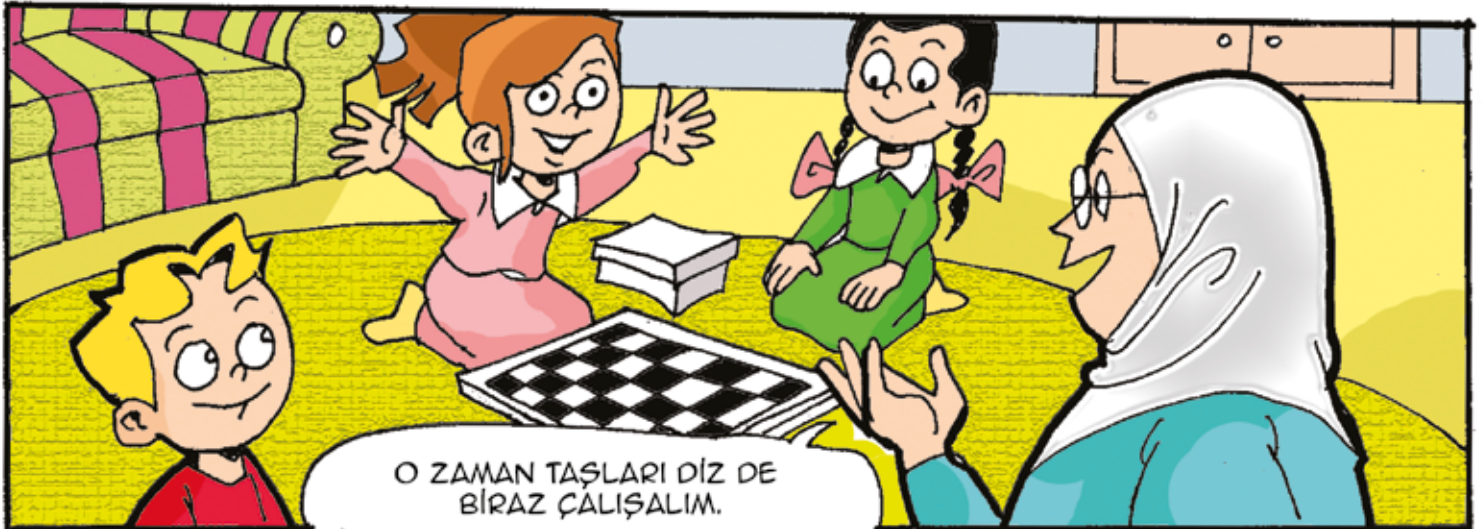
NUR HİRA ŞİMŞEK (4)
MARDİN

ZEYNEP ŞEVVAL KARDAŞ (12),
KÜBRANUR KARDAŞ (7), AHMET KARDAŞ (12)
ERZURUM

ÇALIŞAN BAŞARIR

TURŞU YAPALIM

Turşu yaparken salatalık, domates, lahana, biber, pancar, havuç gibi sebzeleri sıkça kullanırız. Turşunun ne anlama geldiğini öğrenmekle işe başlayalım. Çok geniş tanımıyla, bozulmayı önleyici maddelere batırılmış yiyeceklere turşu deniyor.

Biz de burada kornişon adı verilen bir salatalık türüyle salamura kullanarak turşu yapacağız.

Turşu yapmak için gereken malzemeler:

- İki litrelik bir kavanoz
- On diş sarımsak
- Beş tane taze nane yaprağı
- Bir limon
- On tane nohut
- Bir havuç
- Bir kilogram kornişon
- Beş bardak kaynatılmış su
- Bir yemek kaşığı dolusu iri tuz

Kaynatılmış suya iri tuzu ekleyin ve karıştırıp soğumaya bırakın.
Salamura hazır!

Salamura aslında bir tuzlu su çözeltisi. Bu çözeltide laktik asit bakterileri adı verilen bir bakteri türü gelişiyor. Laktik asit bakterileri sebzelerin içerdiği şekeri kullanarak laktik asit üretir. Bu olaya fermentasyon denir. Turşu, sebzelerin tadının ve görüntüsünün değiştiği kimyasal bir değişimdir.

1

Önce tüm sebzeleri iyice yıkayın.

2

3

Sarımsakların kabuklarını soyun. Sarımsakları ve nane yapraklarını kavanozun en altına yerleştirin.

4

Limonu yuvarlak olarak dilimleyin ve kavanoza ekleyin. Doğrama, dilimleme işlemlerinizde büyüklerinizden yardım alın.

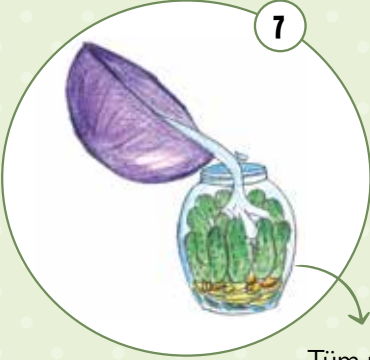
Limon turşunun asitliğini artırır. Asidik ortamda laktik asit bakterileri gelişirken zararlı bakteriler gelişemez. Böylece turşu zararlı bakterilerden de korunmuş olur.

5 Havucu dilimleyin ve nohutlarla birlikte kavanoza ekleyin.

6 Kornişonlar iriyse bir çatal yardımıyla üzerinde birkaç delik açın. Böylece salamura, kornişonun içine daha iyi işler. Kornişonları da kavanoza ekleyin.

7 Tüm malzemelerin üzerini örtecek şekilde salamurayı kavanoza doldurun.

8 Kavanozun ağzını sıkıca kapatın. Kavanozu serin bir ortamda 3-4 hafta bekletin. Kornişonların rengi değişmeye başladığında turşunuz oluyor demektir!

AÇIKLAMA

Biz yaptığımız turşuda salamura kullandık. Salamura, yalnızca bazı iyi bakterilerin geliştiği bir ortam. Bu bakteriler, sebzelerin bozulmasına neden olmazlar. Sebzelerin içerdiği şekeri kullanarak laktik asit üretirler. Fermantasyon (mayalanma) denen bu olay sebzelerin tadının, renginin ve dokusunun değişmesini sağlar. Böylece, turşu oluşumu tamamlanır. Sebzelerin 3-4 hafta içinde turşuya dönüşmesini izlemek gerçekten çok zevkli. Ancak bu aşamada yapmamanız gereken bir şey var. O da, turşu kavanozunun kapağını açmak. Turşunun fermantasyon sırasında havayla karşılaşmaması gerekir. Dayanamayıp kapağı açarsanız, turşu suyunun üzerinde köpük benzeri beyaz bir maya tabakası oluşur. Bu da turşunun bozulmasına neden olur.

Turşu Neden Ktır Ktır Olur?

Tuzun, turşu oluşumuna en önemli katkısı, sebzelerin içindeki suyun dışarı çıkmasını sağlamak! Nasıl mı? "Ozmoz" adı verilen bu olay turşu oluşumunda da karşımıza çıkar. Taze sebzelerin içinde bulunan ve tuzlu suya göre daha yoğun olan su, sebzelerin dışına çıkar. Bir miktar tuzlu su da sebzelerin içine girer. Sonuçta turşu ktır ktır olur.

KALEM ÜSTADİ ŞEYH HAMDULLAH EFENDİ

Hâdî, profesörün kütüphanesinde raflara göz atmaktadır.

Peki hocam. Bu kitabın cildi ve sırtı deri kaplı mukavvadan. Şirazesini biraz yıpranmış ama miklebi sağlam.

Koca kütüphaneyi okumamış olabilirim ama sanatsever olduğum kadar kitapsever biriyim. İlgimi çeken şeyleri okuyorum. Fakat hat sanatı hakkında pek bir bilgim yok.

Kitap 1339 yılında yazılmış. Kenarında zincirli tezhip süslemeleri hâlâ canlı renklerde...

O hâlde bir hattatla öğreneyim bunu. Kalem üstatlarından biri olan Hamdullah Efendi Amasya'da doğmuş. 16. yüzyılda yaşamış. Hat konusunda o kadar ustalaşmış ki Sultan Bayezid bile ondan hat eğitimi almış.

Nereden öğrendin bakalım kitap sanatlarını?

Yıldırım Bayezid mi?

Hayır. Yavuz Sultan Selim'in babası olan II. Bayezid. Hamdullah Efendi hat sanatında birçok yenilik yapmış.

Hamdullah Efendi'nin tablolarını inceleriz değil mi hocam?

Elbette. O zaman, Topkapı Sarayı Müzesi kapanmadan gidip görelim.

Şiraze, kitabın sırt kısmında ipe dikilen bölümdür. Kitap sayfalarını bir arada tutar.

Mikleb, kitap kapağının üçgen şeklindeki kısmıdır. Sayfaları korumaya yarar. Tezhip ise süsleme sanatıdır.

KAYBOLAN ÇANTA

Rana 1. sınıfa yeni başlamıştır. Okula sabah annesiyle birlikte gelmiş ve annesi çantasını sınıfına bırakıp Rana ile vedalaşmıştır. Son ders tüm öğrenciler okulun önünde sıra olmuşlar ve müdürün hoşgeldin konuşmasını dinlemişlerdir. Bu konuşmadan sonra sınıfına gidip çantasını almak isteyen Rana, sınıfının nerede olduğunu hatırlayamamaktadır. Birlikte Rana'nın sınıfını ve çantasını bulalım.

“

Rana annesiyle okula geldiğinde ilk önce öğretmenler odasına öğretmeninin yanına gitmiştir.

”

“

Öğretmenler odasından çıktıktan sonra Rana sınıfa gitmek için bir kat merdiven kullandığını hatırlamaktadır.

”

“

1, 2, 3, 4. sınıfları oluşturan bu ilkokulda her kadememin ait olduğu sınıf, bir renge boyanmıştır.

”

“

Öğretmenler odasındaki tahtada mavi sınıflarda hangi kadememin (kaçıncı sınıfların) okuduğu karışık harflerle yazılmıştır.

”

“

4. sınıfların bugün beden dersi vardır. Öğrencilerin çoğu beden dersi için yanlarında top getirmiştir. Topları sıralarının yanına bırakmışlardır.

”

“

Rana kendi sınıfının olduğu katta, 2. ve 3. sınıfa giden öğrencilerin olduğunu görmüştür.

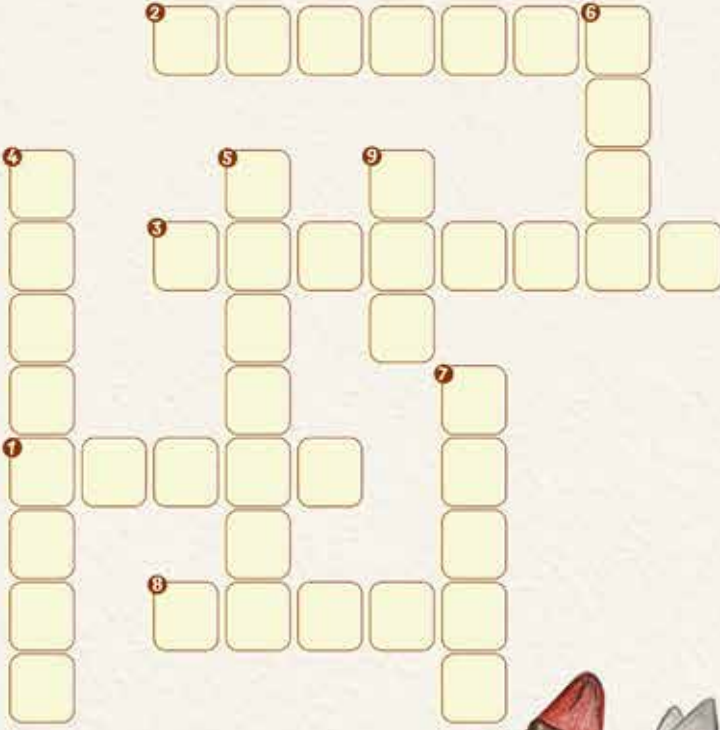
”

Aşağıdaki metinde bazı yerleri boş bıraktık. Hem o boşluklara gelecek kelimeleri hem de çengel bulmacadaki boşlukları en altta yazan kelimelerden seçerek doldurun.

AHİLİK NEDİR?

Ahilik bir çeşit ⁽¹⁾----- birliğidir.

⁽²⁾-----'da ahiliğin kurucusu Ahi

Evran'dır. ⁽³⁾-----, Kırşehir'e yerleşip orada vefat etmiştir. Bu sebeple

⁽⁴⁾----- ahiler için önemlidir.

Ahilik teşkilatında her şehirde bir ahi baba bulunurdu. Birçok meslek grubu o şehirdeki ⁽⁵⁾-----ya bağlıydı. Ahi baba işini iyi yapmayanları uyarırdı. Çarşıda bir problem çıkınca ahi baba çözüme kavuştururdu. Ahi baba, usta olacak kişilerin törenlerinde de bulunurdu.

Bir meslekte ⁽⁶⁾----- olmak için önce çıraklık basamağını geçmek gerekir.

⁽⁷⁾-----lıktan sonra kalfalık gelir.

Bir ⁽⁸⁾----- mesleği iyi yapacak hâle gelince usta olabilir. Ahilikte ustalıkla geçerken bir tören düzenlenir. Bu törenin adı şed kuşatmadır. ⁽⁹⁾-----, usta olacak kişinin beline bağlanan yün kumaşın adıdır.

Bir ahi, zanaatını, sanatını, ticaretini dürüst yapar. Güvenilirdir. Alışverişte asla hile yapmaz. Cömerttir. Hem işini iyi yapar hem güzel ahlaka sahiptir.

Ahi Baba

Ahi Evran

Anadolu

Çırak

Esnaf

Kalfa

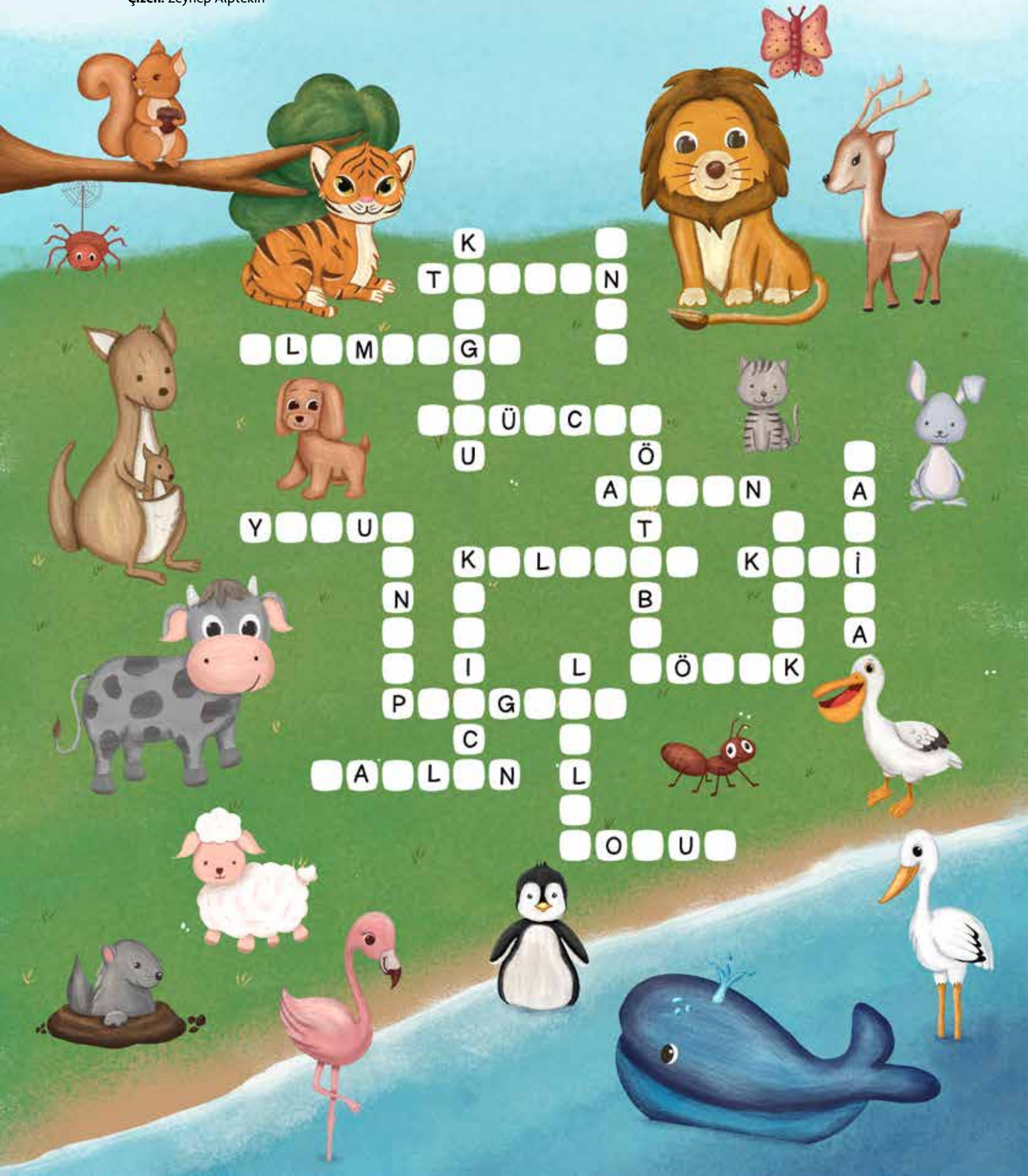
Kırşehir

Şed

Usta

Aşağıdaki tabloya bazı hayvanların isimlerini yerleştirdik. İpucu olarak da bazı harfleri verdik. Haydi hepsini bulalım.

Yazan: Ayşenur Kaya
Çizen: Zeynep Alptekin

NEŞELİ KARİKATÜRLER

Erçil Gerçek

Ahmet Bedirhan Ateş

Amine Ayda Topsakaloğlu

Ayşe Acar

İpek İnci- Betül Ece Filik

Elif Rana Altıntaş

İklime Eda Uzunoğlu

Esma Müberra-Zeyneb Konak

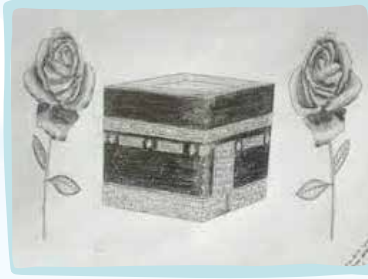
Ecrin Sena Bayrak

Sizden Gelenler köşemize gönderdiğiniz resimlerden birinden yola çıkarak her ay bir hikâye yazacağız. Bu hikâyeyi **16. sayfada** yayımladığımız **“Resmimin Hikâyesi”** köşesinde okuyabilirsiniz.

Hatice Kübra Eryılmaz

Zeynep Şevval Kardaş

Zeynep Saliha Çiftçi

Alperen Ekmekçi

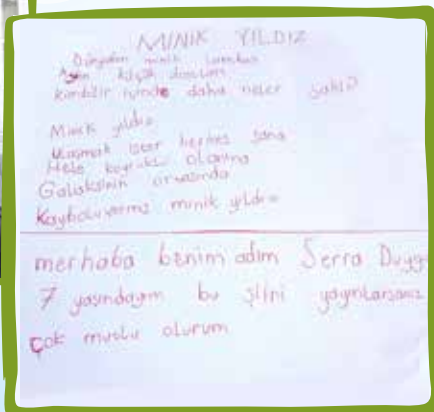
Fatıma Zehra Bakay

Halime Yazar

Serra Duygu

Ahsen Sena Saka

SİZDEN GELENLER

Mektubu Gelenler

Hamza Yeşilpınar
Zeynep Almisto
Hayrunnisa Uğurlu
Ayşe Balcı
Zeynep Sude Toygar
Sümeyye Ethem
Ahmet Ulvi Üstündağ
Fatma Betül Celayir

Zehra Kılıç-Yasin Kılıç

Aybüke Demir

Ahmet Enes Demir

Ahmet Yormaz

Bulmaca Çözümleri

5. Sayfa **HAMD**

28. Sayfa **AĞACIN MEYVESİ OLUNCA BAŞINI AŞAĞI SALAR.**

40. Sayfa

Pembe sınıflar: 1. Sınıf
Mavi sınıflar: 2. Sınıf
Sarı sınıflar: 3. Sınıf
Mor sınıflar: 4. Sınıf
Rana 3. katta pembe sınıfta okumaktadır.
Çantası bu sınıftadır.

42. Sayfa

1. Esnaf	6. Usta
2. Anadolu	7. Çırak
3. Ahi Evran	8. Kalfa
4. Kırşehir	9. Şed
5. Ahi Baba	

43. Sayfa

Aslan, Balina, Flamingo,
Geyik, İnek, Kanguru,
Kaplana, Karınca, Kedi,
Kelebek, Koyun, Köpek,
Köstebek, Leylek,
Örümcek, Penguen,
Sincap, Tavşan, Yunus

12 Kitap

Kardeş Şehirler

MEKKE • MEDİNE • KUDÜS • İSTANBUL
BUHARA-SEMERKANT-TAŞKENT • SARAYBOSNA
KURTUBA-GIRNATA • ŞAM • BAĞDAT
TEBRİZ • KAZAN • KAHİRE

9 YAŞ
VE ÜZERİ

ÖZEL
KUTUSUNDA

DIYANET
VAKFI
YAYINLARI

TDVİ
YAYIN MATBAACILIK TİC. İŞLETMESİ

MERHABA OKUL

Elveda tatil.

Merhaba okulum,

Merhaba sınıf.

Günaydın öğretmenim

Ve gözün aydın yazı tahtam,

Seni

Rengârenk çiçeklerle

Süsleyeceğim.

Bestami Yazgan

